

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
101/15. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2015. szeptember 15.

A C-67/14. sz. ügyben hozott ítélet
Jobcenter Berlin Neukölln kontra Nazifa, Sonita, Valentina és Valentino
Alimanovic

Valamely tagállam kizárhat bizonyos nem járulékalapú szociális ellátásokból a területére álláskereső céljából érkező uniós polgárokat

Azon külföldiek, akik azért érkeznek Németországba, hogy szociális segélyben részesüljenek, vagy akiknek tartózkodási jogát kizárólag az álláskereső igazolja, ki vannak zárva a német alapellátásból (Grundsicherung)¹. Nemrég a Bíróság a Dano-ítéletben² kimondta, hogy az ilyen kizárás jogszerű valamely tagállam azon állampolgáraival szemben, akik a munkába állás szándéka nélkül érkeznek valamely másik tagállam területére.

A jelen ügyben a Bundessozialgericht (szövetségi társadalombiztosítási bíróság, Németország) arra keres választ, hogy jogszerű-e az ilyen kizárás akkor is, ha olyan uniós polgárokról van szó, akik munkakeresés céljából érkeztek a fogadó tagállam területére, és bizonyos ideig már dolgoztak ott, miközben az érintett tagállam az azonos helyzetben lévő állampolgárai számára biztosítja ezeket az ellátásokat.

E kérdés a Jobcenter Berlin Neukölln és négy svéd állampolgár, a Boszniában született Nazifa Alimanovic, valamint három gyermeke, az 1994-ben, 1998-ban illetve 1999-ben Németországban született Sonita, Valentina és Valentino közötti jogvitában merült fel. Az Alimanovic család 1999-ben elhagyta Németország területét és Svédországba költözött, majd 2010 júniusában visszatért Németországba. Visszatérésük után N. Alimanovic és lánya, Sonita 2011 májusáig több rövidebb időtartamú munkaviszony keretében vagy egy évnél rövidebb ideig tartó átmeneti foglalkoztatásban végeztek munkát. Ezt követően nem végeztek szakmai tevékenységet. Az Alimanovic család a 2011. december 1-jétől 2012. május 31-ig terjedő időszakban alapellátásban részesült, vagyis egyrészt N. Alimanovic és lánya, Sonita után megélhetési költségeket fedező tartós munkanélküli-ellátást kaptak („Arbeitslosengeld II”), másrészt a gyermekek, Valentina és Valentino után a keresőképtelen ellátásra jogosultak szociális támogatásában részesültek. 2012-ben az illetékes hatóság (Jobcenter Berlin Neukölln) végül beszüntette az ellátások folyósítását, megállapítva, hogy N. Alimanovic és idősebb lánya ki vannak zárva az érintett ellátásokból olyan külföldi álláskeresőkként, akiknek tartózkodáshoz való jogát kizárólag az álláskereső igazolja. Következésképpen e hatóság a többi gyermeket is kizárta az őket érintő ellátásokból.

Mai ítéletében a német bíróság kérdéseire válaszolva a Bíróság kimondja, hogy **nem ellentétes az egyenlő bánásmód elvével**³ azon uniós polgárok kizárása bizonyos „szociális segítségnyújtási ellátásoknak”⁴ is minősülő, „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokból”⁵, akik kizárólag álláskereső céljából rendelkeznek a fogadó tagállam területén való tartózkodási joggal.

¹ Ezen ellátások célja többek között a kedvezményezettek megélhetésének biztosítása.

² A Bíróság 2014. november 11-i ítélete, Dano-ügy, (C-333/13), lásd továbbá a [146/14. sz. sajtóközleményt](#).

³ Ezen elvet az uniós Szerződések írják elő, és a 883/2004 rendelet 4. cikke, valamint a 2004/38 irányelv 24. cikke pontosítja.

⁴ Az „uniós polgárokról szóló” irányelv értelmében (2004/38/EK irányelv).

⁵ Ezen ellátásokat a 2010. december 9-i 1244/2010/EU bizottsági rendelettel (HL L 338., 35. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

A Bíróság megállapítja, hogy a szóban forgó ellátások célja a megélhetési eszközök biztosítása azon személyek számára, akik nem tudják biztosítani a megélhetésüket, és hogy ezen ellátások fedezése az adókból, nem pedig járulékokból történik, még akkor is, ha olyan rendszer részét képezik, amely emellett az álláskeresés megkönnyítésére irányuló ellátásokat is előír. A bíróság hangsúlyozza, hogy akárcsak a Dano-ügyben, ezen ellátásokat „szociális segítségnyújtási ellátásnak” kell tekinteni.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy ami az alapügyben szereplőhöz hasonló szociális segítségnyújtási ellátásokhoz való hozzáférést illeti, valamely uniós polgár csak akkor tarthat igényt a fogadó tagállam állampolgárainak járóval egyenlő bánásmódra, ha a fogadó tagállam területén való tartózkodása megfelel az „uniós polgárokról szóló” irányelv⁶ feltételeinek.

A jelen ügyben szereplőhöz hasonló álláskeresőkkel kapcsolatban a Bíróság megállapítja, hogy két lehetőség van arra, hogy számukra tartózkodási jogot biztosítsanak:

Ha az uniós polgár, aki munkavállalóként tartózkodási joggal rendelkezett, **kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy legalább egy évet dolgozott**, és az illetékes munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette **álláskeresőként**, akkor **a munkavállalói jogállása és tartózkodási joga legalább hat hónapig fennmarad**. Ezen időszak alatt hivatkozhat az egyenlő bánásmód elvére, és jogosult a szociális segítségnyújtási ellátásokra.

Amennyiben az uniós polgár **még nem dolgozott** a fogadó tagállamban, vagy ha a **hathónapos időszak letelt**, az álláskereső nem utasítható ki e tagállamból, amíg bizonyítani tudja, hogy állást keres, és tényleges esélye van a foglalkoztatásra. Ebben az esetben azonban **a fogadó tagállam megtagadhat tőle minden szociális segítségnyújtási ellátást**.

Végül a Bíróság emlékeztet arra, hogy mielőtt a tagállam kiutasítási intézkedést foganatosítana vagy megállapítaná, hogy e személy tartózkodása indokolatlan terhet jelent a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére, köteles figyelembe venni az érintett személy sajátos helyzetét⁷. Mindazonáltal a Bíróság hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben szereplőhöz hasonló esetben az ilyen **egyedi vizsgálat nem kötelező**, mivel az „uniós polgárokról szóló” irányelvben létrehozott, **a munkavállalói jogállás fenntartásának fokozatos rendszere** (amely rendszer a tartózkodási jog és a szociális ellátásokhoz való hozzáférés biztonságossá tételére törekszik) **maga veszi figyelembe** a szociális ellátásért folyamodó egyes kérelmezők **egyedi helyzetét** jellemző különböző körülményeket. Másfelől a Bíróság pontosítja, hogy annak kérdése, hogy a szociális ellátás nyújtása „indokolatlan terhet” jelent-e valamely tagállam számára, a benyújtott egyedi kérelmek összeadódása alapján értékelhető.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

(HL L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) határozza meg. Németország tekintetében a rendelet többek között az álláskeresőkre vonatkozó alapellátás keretében a megélhetési költségeket fedező ellátásokat említi. A szövetségi társadalombiztosítási bíróság a szóban forgó ellátásokat „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásoknak” minősítette.

⁶ Az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL L 274., 47. o.).

⁷ A Bíróság 2013. szeptember 19-i ítélete, Brey-ügy (C-140/12).

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106